

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 883
Tarih: 21.05.2020

34546

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra ilan edilen OHAL ile birlikte Türkiye'de baskı ve tehdit yöntemleriyle; ifade alma, mülakat yapma, ajanlaştırma ve kaçırma olayları sıkça görülmeye başlanmıştır. Bu kapsamda İnsan Hakları Derneğine her yıl yapılan onlarca başvuru söz konusudur. Yine birçok kişi can güvenliğinin olmadığını düşünerek söz konusu durum karşısında sessiz kalmaktadır.

Özellikle muhalif olan siyasi partilerin, kadın kurumlarının ve çeşitli sivil toplum kurumlarının gençlik ve kadın çalışmalarında bulunan yurttaşlara yönelik artan ajanlaştırma politikaları kamuoyunun ve insan hakları alanında faaliyet yürüten kurumların gündemine sıkça yansımaktadır.

İfade ve sorguda yasak usuller Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili madde gereğince şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilaç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz. Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez. Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez. Müdafî hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz. Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

Son olarak Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde yaşayan partimiz üyesi Oktay Özoğlu, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne çağrılarak kendisine ajanlık teklifinde bulunulduğu, bunu kabul etmemesi

üzerine sık sık telefon üzerinden taciz edildiğini ifade etmiş ve bu kapsamda İnsan Hakları Derneğine başvurmuştur. İHD'ye yaptığı başvuruda 5 Ağustos'ta E. S. adında bir polisin kendisini arayıp "5 dakikalık işin var, gelip gitmen lazım" diyerek emniyete çağırdığını ifade etmiştir. Hakkında bir dosya hazırlandığını düşünerek Emniyete giden Özoğlu. 2 istihbarat polisi tarafından bir odaya alınmıştır. Odada kendisine "Bize günlük, anlık, kim ne yapıyor? İstihbarat vermeni istiyoruz" denilmiş ve çalışma adı altında ajanlık teklif edilmiştir. Ayrıca Özoğlu'na belediyede iş bulma imkânı, resmi kurumlardan ne isterse alabileceğine dair vaatlerde bulunulmuştur. Yine kendisine araba ve para teklifinde de bulunulmuştur. Özoğlu'nu hukuksuz bir şekilde sorguya alan istihbarat görevlileri söz konusu teklifi kabul etmemesi halinde gözaltında kaybedilmekle ve işsizlikle tehdit etmişlerdir.

Bu kapsamda;

- 1- Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde yaşayan partimiz üyesi Oktay Özoğlu'nu usulsüz bir şekilde sorguya alan ve kendisini telefonla taciz eden görevliler hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 2- Özoğlu'nu hukuksuz bir şekilde sorguya aldıktan sonra kendisini ajanlık teklifini kabul etmemesi halinde gözaltında kaybedilmekle ve işsizlikle tehdit eden istihbarat görevlileri hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 3- Son zamanlarda artan baskı ve tehdit yöntemleriyle; ifade alma, mülakat yapma, ajanlaştırma ve kaçırma uygulamaları Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde mi yapılmaktadır?
- 4- Kendilerine dayatılan ajanlık teklifini kabul etmeyen yurttaşların can güvenliğini sağlama adına almış olduğunuz tedbirler nelerdir?
- 5- Son beş yıl içerisinde Bakanlığınıza baskı ve tehdit yöntemleriyle; ifade alma, mülakat yapma, ajanlaştırma ve kaçırma olaylarıyla ilgili kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların kaçından sonuç alınmış, failer tespit edilmiş ya da dava açılmıştır?
- 6- Bakanlığınız, MİT ve Emniyet çalışanlarının muhatap gösterildiği kaçırılma, usulsüz sorgulama ve ajanlık dayatma gibi içerisinde ağır hak ihlallerini barındıran olaylara dair herhangi bir açıklama yapacak mıdır?